

Vertrouwenspersoon in de Protestantse Gemeente Oudewater

1. Achtergrond en context

De Protestantse Gemeente Oudewater kiest ervoor een veilige gemeente te zijn voor alle leden. Dat betekent dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten binnen de gemeente geen misbruik van hun positie maken. Denk daarbij aan seksueel grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging. De kerkenraad heeft m.n. met het oog op ongewenst seksueel overschrijdend gedrag* een beleid opgesteld waar vertrouwenspersonen onderdeel van zijn.

Gemeentelieden kunnen bij de vertrouwenspersonen terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook zelf proactief iemand benaderen.

Vertrouwenspersonen zullen in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau regelmatig aandacht vragen voor preventie van misbruik en alert zijn op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein. Op uitvoerend niveau valt te denken aan informatieverstrekking over dit onderwerp aan de verschillende commissies binnen de kerk.

Er zijn twee vertrouwenspersonen, een man en een vrouw. Daarvoor is gekozen zodat gemeentelieden altijd een keuze hebben wie ze willen benaderen. Bovendien hebben de vertrouwenspersonen op deze manier zelf ook iemand om mee te overleggen en samen te werken. De vertrouwenspersonen volgen het meldprotocol, zie bijlage. Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen, de melder bijstaan in gesprekken met anderen en helpen bij aangiftes en klachtenprocedures.

Als vertrouwenspersoon doen zij geen werk waar anderen in gespecialiseerd zijn. Dat betekent dat zij niet aan waarheidsvinding doen, zij gaan niet zelf op onderzoek uit, zij zijn geen therapeut, mediator, pastoraal medewerker of advocaat. Zij zijn ook geen aanspreekpunt voor kerkelijke conflicten van andere aard. De vertrouwenspersonen richten zich op het takenpakket zoals hieronder is beschreven. Zij staan naast het gemeentelid dat zich bij hen meldt en ondersteunen die persoon.

De vertrouwenspersonen zijn bekend met de Protestantse Gemeente Oudewater, maar zijn geen onderdeel van de kring van de Kerkenraad inclusief de gezinsleden. De vertrouwenspersonen werken in opdracht van maar niet namens de kerkenraad. Zij kunnen onafhankelijk van de kerkenraad handelen.

De kerkenraad voert een transparante wervings- en selectieprocedure uit, sluit een vrijwilligerscontract af (voor een te bepalen periode) en vergoedt de onkosten (zoals reiskosten en relevante scholing). Eenzijdige opzegging van het contract door één van beide partijen is mogelijk.

De vertrouwenspersonen tekenen, net als de andere kerkelijke vrijwilligers, de gedragscode Veilige Kerk van de Protestantse Gemeente Oudewater. Zij overhandigen bij de start van hun werk ook een VOG aan de kerkenraad.

2. Taken

Voorlichting en preventie

- Zichtbaar zijn in de gemeente.
- Aanjager zijn van praten over 'veilige gemeente' op verschillende niveaus van het kerkenwerk.

Signaleren

- Alert zijn op signalen van mogelijk misbruik, zie meldprotocol.

Opvang en begeleiding

- Eerste aanspreekpunt en steun voor mensen uit de gemeente zijn die in vertrouwen iets kwijt willen over wat er in de gemeente gebeurt op gebied van misbruik in de breedste zin van het woord of waar ze zich zorgen over maken. Een luisterend oor bieden aan hen en hun verhaal helpen te ordenen.
-

- Bij strafbare feiten de politie op de hoogte brengen wanneer melder daar niet toe in staat is of bij een levensbedreigende situatie.
- Meedenken met de melder over eventuele aangiftes of klachtenprocedures en de melder daarin begeleiden. Zo nodig de melder helpen om de klacht te formuleren.
- Op verzoek van en met instemming van de melder deze vertegenwoordigen.

Informeren en adviseren

- Melders en anderen adviseren over mogelijke vervolgtrajecten.
- Zo nodig wijzen op pastorale, psychologische, maatschappelijke (Veilig Thuis, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, plaatselijk maatschappelijk werk) kerkelijke (kerkelijk meldpunt SMPR) of juridische hulp.
- Als het vertrouwen in de geloofsgemeenschap als geheel is geschaad de melder begeleiden in het heroverwegen van zijn/haar plaats in de geloofsgemeenschap. En wellicht kan men samen zoeken naar een alternatieve oplossing.

Persoonlijke ontwikkeling en beleidsontwikkeling

- Volgen van relevante cursussen, bijwonen van regionale intervisiebijeenkomsten, studiedagen en vergelijkbare bijeenkomsten.
- Bijhouden van een persoonlijke registratie.
- Vanuit deze registratie melden zij jaarlijks de gang van zaken van het afgelopen jaar op zo'n manier dat de omstandigheden en personen onherkenbaar zijn. Op grond van hun bevindingen doen zij aanbevelingen voor veranderingen en beleidsaanpassingen.

3. Profiel van de vertrouwenspersoon

Kennis en vaardigheden

- Bij voorkeur HBO of WO werk- en denkniveau.
- Professionele gespreksvaardigheden.
- In staat tot geheimhouding, ook tegen de melder over eventuele andere casuïstiek.
- In staat te bepalen wanneer de grenzen van de eigen taak bereikt zijn en kunnen doorverwijzen.
- Communicatief vaardig.
- Aantoonbare kennis van de problematiek van machtsmisbruik (na volgen van scholing).
- Kennis van de sociale kaart, waaronder SMPR, Veilig Thuis, procedure bij de politie.
- Kennis van de kerk (cultuur en structuur).

Persoonlijke kenmerken

- Integere en evenwichtige persoonlijkheid.
- Luisterende en respectvolle houding.
- Empathisch vermogen.
- Betrouwbaar.
- Onbevooroordeeld, open en neutraal.
- Inzicht in eigen handelen en reflectief.
- Kan flexibel inspelen op wisselende situaties.
- Grenzen kunnen stellen aan wat een ander mag verwachten en verwachtingen kunnen managen.

We geven er de voorkeur aan dat de verdeling tussen de vertrouwenspersonen zo is dat één van de twee betrokken is bij de Protestantse gemeente Oudewater.

De vertrouwenspersoon hanteert als uitgangspunt het door de PKN uitgegeven "Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale – en gezags-relaties".

* Onder seksueel grensoverschrijdend gedrag met minderjarigen verstaan wij: Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren; en / of plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding (volwassene-kind, hulpverlener-cliënt, leerkracht-leerling, trainer-pupil, leiding-jeugdlid, e.d.); en / of andere handelingen of gedragingen die strafbaar zijn volgens het Wetboek van Strafrecht.